

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พัฒนารูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และนำเสนอกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหอพักนักศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศ และหอพักมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการออกแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 280 คน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ และออกแบบสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้ตอบแบบสำรวจคือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดหอพักนักศึกษาจำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนารูปแบบและกำหนดร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 25 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการวิจัยด้วยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบร่างรูปแบบและตรวจสอบร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) จำนวน 18 คน

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์สรุปและนำเสนอรูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยการนำร่างรูปแบบและร่างกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้หลังจากที่ผ่านการตรวจสอบ

จากที่ประชุมผู้ทรงคุณวุฒิมาแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมและส่งกลับให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นผู้วิจัยนำมาแก้ไขเพื่อได้รูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีดังนี้

1. นักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 280 คน
2. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดหอพักนักศึกษาจำนวน 30 คน
3. ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 25 คน
4. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกลยุทธ์และเกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดหอพักนักศึกษา แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา รายงานผลการวิจัย บทความ การสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต และ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจและแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ จากการวิจัยด้วยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR รอบที่ 2 โดยใช้สถิติค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์และค่าฐานนิยม

สรุปผลการวิจัย

ข้อค้นพบจากการวิจัยเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

สรุปได้ดังนี้

1.1. จากการสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหาร จัดการหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งจำนวน 30 คน สรุปผลได้ดังนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศจำนวน 41 แห่งมีการจัดหอพักนักศึกษา 30 แห่งร้อยละ 73.16 หอพักตั้งอยู่บริเวณเดียวกับมหาวิทยาลัยร้อยละ 53.65 การจัดหอพักนักศึกษาทุกแห่งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน หอพักนักศึกษาทุกแห่งตั้งอยู่ในบริเวณเงียบสงบ ปลอดภัย ห่างไกลจากมลภาวะต่าง ๆ อาคารหอพักส่วนใหญ่มีสภาพเก่า สร้างมานานหลายสิบปี ลักษณะอาคารมีแบบแปลนเหมือนกันทุกแห่ง การจัดสภาพแวดล้อมหอพักส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.66) ยังขาดการดูแลเอาใจใส่ให้ร่มรื่น สดชื่น สวยงาม และการปลูกไม้ดอกไม้ประดับและสนามหญ้ายังไม่เพียงพอ การจัดการด้านการเงินของหอพักส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.66) ใช้เงินงบประมาณของมหาวิทยาลัย ซึ่งยังไม่เพียงพอสำหรับการจัดหอพักนักศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การจัดการด้านบุคลากร หอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งขาดแคลนบุคลากรดูแลหอพักทุกตำแหน่ง ได้แก่ ผู้จัดการหอพัก อาจารย์ที่ปรึกษาประจำหอพัก เจ้าหน้าที่ดูแลด้านบริการและสวัสดิการตลอดจนคณงานนักรง การจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์ของหอพักส่วนใหญ่เป็นการจัดเพื่อบริการและสวัสดิการในการใช้ชีวิตประจำวันของนักศึกษาแต่ยังขาดการจัดวัสดุอุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้ อาทิเช่น หอพัก ร้อยละ 80.00 ยังไม่มีการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพัก ไม่มีการติดตั้งระบบดาวเทียมหรือเคเบิลทีวีในหอพัก การจัดโต๊ะเก้าอี้สำหรับทำอาหารและทำกิจกรรมในบริเวณหอพักมีไม่เพียงพอ การจัดห้องบริการวิชาการเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพักมีดังนี้ ร้อยละ 60.00 มีการจัดห้องประชุม ร้อยละ 43.33 มีการจัดห้องปฏิบัติธรรม มีเพียง ร้อยละ 40.00 ที่มีการจัดห้องคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 23.33 มีการจัดห้องออกกำลังกายและนันทนาการ ร้อยละ 20.00 มีการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต และมีเพียงร้อยละ 6.66 มีการจัดห้องสมุดในหอพัก ห้องบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งไม่มีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลประจำ การจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพักเป็นการจัดกิจกรรมตามกิจวัตรประจำวันที่เคยมีมาแต่เดิม ได้แก่ การทำกายบริหารตอนเช้า การสวดมนต์และประชุมประจำวันก่อนนอน การจัดกิจกรรมเพื่อ

ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การสนับสนุนให้นักศึกษาเข้าร่วมการแข่งขันทางวิชาการ การจัดนิทรรศการ การทัศนศึกษานอกสถานที่ที่มีน้อยมาก

1.2 ผลการวิจัยจากความคิดเห็นของนักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 280 คน เกี่ยวกับสถานปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพบว่า นักศึกษาร้อยละ 86.05 อยู่หอพักของมหาวิทยาลัยเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับคุณภาพของที่พักในหอพักและการจัดสภาพแวดล้อมหอพักโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.13$) ความพึงพอใจในเรื่องระเบียบปฏิบัติของหอพัก การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารหอพักและการเก็บค่าบำรุงหอพักอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.80$) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้แก่ การออกกำลังกาย การสวดมนต์ นันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.00$) เป็นที่น่าสังเกตว่า ส่วนกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมความรู้วิชาชีพ การพัฒนาบุคลิกภาพ ส่งเสริมการเข้าร่วมแข่งขันทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x}=2.50$)

ข้อค้นพบจากการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สภาพการจัดหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในปัจจุบันยังไม่มีลักษณะการจัดหอพักนักศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ปัญหาที่พบคืออาคารหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งเป็นอาคารเก่าสร้างมานานหลายสิบปี ไม่มีการเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย การจัดสภาพแวดล้อมหอพักขาดการดูแล ตกแต่ง ให้ร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่อาศัยและไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ เช่น เรียนรู้ธรรมชาติจากระบบนิเวศวิทยาหอพัก อาคารหอพัก ไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม ความสามารถเฉพาะตนจากการให้นักศึกษาหอพักมีส่วนร่วมปลูกและดูแล ต้นไม้ จัดสวน ทำเรือนเพาะชำ การจัดการด้านการเงินของหอพักขาดเงินทุน เพื่อบริหารจัดการให้หอพักเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ขาดบุคลากรหอพักเพื่อสนับสนุนบรรยากาศหอพักให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้ยังมีไม่เพียงพอ เช่นเดียวกับห้องบริการวิชาการ ซึ่งยังไม่มีการจัดเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในหอพัก ทำให้นักศึกษาไม่มีกิจกรรมเพื่อการเรียนแห่งการเรียนรู้

2. รูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การนำเสนอสรุปผลการวิจัยในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยนำผลการวิจัยส่วนที่เป็นรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เป็นผลการวิจัยด้วยเทคนิคการวิจัยแบบ EDR และผลจากการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนำมาสรุปตามลักษณะขององค์ประกอบรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ดังนี้

2.1 หลักการและเหตุผลของรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 41 แห่งทั่วประเทศ เน้นภารกิจในการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ผลิติด้านชีวิตเพื่อการรับใช้ชุมชน การจัดให้นักศึกษามาอยู่ร่วมกันในหอพักและได้รับการพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นกับผู้อื่นและจากวิทยากร รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม การคิดอย่างเป็นระบบ ทั้งในระดับบุคคลและระดับกลุ่ม โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

2.2 จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้นอกจากมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุขสะดวกสบายและปลอดภัยแล้ว ควรมุ่งเน้นให้นักศึกษาทุกคนมีกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งการเรียนรู้ด้วยตนเองและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นทีม การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันโดยผ่านการคิดที่เป็นระบบ

2.3 การจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพัก

มุ่งเน้นให้นักศึกษาจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายรูปแบบ ทั้งกิจกรรมวิชาการ การปลูกฝังค่านิยม กิจกรรมการปกครองโดยนักศึกษาและกิจกรรมสันตนาการ

2.4 การบริหารจัดการหอพัก

การจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ในหอพักจะบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ต้องอาศัยการบริหารจัดการหอพักเป็นส่วนสนับสนุนส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพักซึ่งได้แก่ การจัดห้องบริการวิชาการโดยเน้นการเรียนรู้แบบ E-learning บุคลากรในหอพักทุกกลุ่มนับตั้งแต่ผู้บริหาร อาจารย์ประจำหอพัก เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆและนักศึกษาหอพักต้องมีความเข้าใจตรงกัน เรื่องการจัดหอพักเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมของหอพักให้มีบรรยากาศเหมาะแก่การเรียนรู้โดยนักศึกษามีส่วนร่วม การจัดการด้านการเงินที่สนับสนุนการเรียนรู้โดยมีแผนการจัดงบประมาณที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้นักศึกษาจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้เพื่อระดมทุนให้แก่หอพัก นอกจากนี้ควรมีการบริหารด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. กลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

กลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏ การทำ SWOT Matrix และการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ กลยุทธ์ที่ได้มีดังนี้

กลยุทธ์หลักที่ 1 กลยุทธ์ส่งเสริมการทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพัก

กลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษาส่งเสริมการทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพัก มีกลยุทธ์รองดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1.1 จัดห้องบริการวิชาการเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกหอพัก

กลยุทธ์ที่ 1.3 สนับสนุนนโยบายการจัดระเบียบหอพักของรัฐบาลโดยส่งเสริมการปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้แก่นักศึกษา

กลยุทธ์หลักที่ 2 กลยุทธ์บริหารจัดการหอพักนักศึกษา

กลยุทธ์บริหารจัดการหอพักนักศึกษา มีกลยุทธ์รองดังนี้

กลยุทธ์ที่ 2.1 จัดการด้านบุคลากรหอพัก

กลยุทธ์ที่ 2.2 ปรับปรุงระบบบริหารจัดการด้านการเงิน

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งทั่วประเทศ มีประเด็นสำคัญที่น่าสนใจสำหรับนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 สภาพการจัดหอพักนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ 41 แห่ง มีการจัดหอพักนักศึกษา 30 แห่ง โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนักศึกษาไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดหอพักนักศึกษาของแพ็ควูด (Packwood, 1977) ระบุว่าหอพักนักศึกษาควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ เพื่อควบคุมดูแลและปรับพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาให้เกิดความถูกต้องเหมาะสม และเพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเพื่อสร้างความเจริญงอกงามเป็นพลเมืองดีของสังคม ส่วนในประเด็นที่ค้นพบจากการวิจัยว่า

มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 6 แห่งไม่มีการจัดหอพักนักศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครกำลังอยู่ในระหว่างการก่อสร้างอาคารหอพักนักศึกษา) ข้อค้นพบจากการศึกษาดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับแนวทางการจัดหอพักเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งมีการกำหนดนโยบายด้านการจัดหอพักนักศึกษา ซึ่งกำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานครไว้ดังนี้ สถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครควรจัดบริการหอพักให้แก่ นิสิตนักศึกษาประมาณร้อยละ 25 ของจำนวนนิสิตนักศึกษาภาคปกติทั้งหมด ภาวิฑ ทองโรจน์ (2547) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดหอพักนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไว้ว่า การจัดหอพักนักศึกษานั้นเป็นการนำนักศึกษามาอยู่ร่วมกันและมีระเบียบประเพณีเกิดขึ้นในหอพัก เช่น ธรรมเนียมปฏิบัติในชีวิตประจำวัน การสร้างวินัย นิสัย ใจคอ การบ่มเพาะ ผู้บริหารสถาบันการศึกษางานท่านอาจจะนึกไม่ถึงว่าหอพักนักศึกษามีส่วนในการพัฒนานักศึกษา ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ได้มากมายเพียงใด สถาบันอุดมศึกษามักมุ่งจะสร้างอาคารเรียน อาคารสำนักงาน ศูนย์ปฏิบัติการต่างๆ มากจนไม่มี งบประมาณและพื้นที่ที่จะสร้างหอพัก ไม่มีเงินมาลงทุนหอพัก ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญและประเด็นการจัดหอพักถูกบิดพลิ้ว แปรเปลี่ยน ส่วนนักศึกษาที่จะเข้ามาเรียนก็เข้าใจว่ามหาวิทยาลัยต้องจัดหอพักให้นักศึกษาและเข้าใจว่าหอพักเป็นเรื่องของการจัดสวัสดิการโดยมีการเก็บค่าที่พักราคาถูก เมื่อมหาวิทยาลัยต้องเก็บค่าที่พักราคาถูกจึงไม่มีเงินมาจัดหอพักให้ดี หอพักจึงมีสภาพเสื่อมโทรม ตลอดจนกลายเป็นแหล่งของสุ่ม สร้างปัญหาให้มหาวิทยาลัย อีกประการหนึ่งคือ หอพักของมหาวิทยาลัยบางแห่งมีไม่เพียงพอจึงเกิดธุรกิจหอพักเอกชนรอบมหาวิทยาลัย ซึ่งบางแห่งมีสภาพที่ดีแต่เก็บค่าที่พักแพงสำหรับผู้ที่มีกำลังซื้อเท่านั้น ชาวบ้านรอบ ๆ มหาวิทยาลัยมีการตัดแปลงบ้านเป็นหอพักให้นักศึกษาเช่า ซึ่งขาดความเหมาะสมจึงเกิดปัญหาตามมา เช่น เป็นแหล่งมั่วสุม และกลายเป็นประเด็นข่าวในสื่อมวลชนเสมอๆ เช่น การใช้ชีวิตอยู่เป็นคู่ของนักศึกษา ปัญหายาเสพติด ปัญหามั่วสุมเล่นการพนัน

หอพักนักศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพได้ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการจัดหอพักเพื่อพัฒนานักศึกษาของแพ็ควูด (Packwood, 1977) ซึ่งระบุไว้ว่าแนวคิดการพัฒนานิสิตนักศึกษาของนักบวชลากรนิสิตนักศึกษาที่สำคัญคือการเห็นความจำเป็นที่จะต้องจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา โดยใช้หอพักเป็นองค์ประกอบของการพัฒนา โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อพัฒนานิสิตนักศึกษา ตัวอย่างเช่น นิสิตนักศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกามากกว่าร้อยละ 60 พักอาศัยอยู่ในหอพักนักศึกษาซึ่งได้รับการดูแลเอาใจใส่และจัดหอพักเพื่อให้นักศึกษาอย่างสมบูรณ์แบบและมหาวิทยาลัยลอนดอนประเทศอังกฤษ จัดให้นักศึกษามีชีวิตอยู่ในวิทยาเขตของสถาบันอย่างสุข

สมบูรณ์เป็นต้นแบบของมหาวิทยาลัยที่ให้ผู้เรียนอยู่ประจำ (Residential College) โดยเชื่อว่า การให้นักศึกษามาอยู่ในมหาวิทยาลัยจะได้สัมผัสกับชีวิตความเป็นนิสิตนักศึกษาที่สมบูรณ์ โดยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่จำลองสังคมที่ดีของประเทศชาติมาไว้ในมหาวิทยาลัยแล้ว ดังนั้นนิสิตนักศึกษาที่เข้ามาอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีนี้จะมีอาจารย์คอยแนะนำสั่งสอน อบรมมารยาทการวางตัว ความประพฤติการพัฒนาหรือยกระดับ จิตใจ การฝึกปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่รู้จักมารยาทสังคม ใช้เวลาที่ถูกต้อง เล่นกีฬา ดนตรี ได้รับการอบรมทางศีลธรรมจรรยา การอยู่ในแวดวงชีวิตสังคมมหาวิทยาลัยที่ใกล้ชิดอาจารย์ ทำให้มีส่วนสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างคนรุ่นหนุ่มสาวกับผู้อาวุโส ซึ่งรอบรู้และมีประสบการณ์สูงได้เรียนรู้การดำรงชีวิตที่ดี

1.2 สภาพลักษณะโครงสร้างทางกายภาพและการจัดสภาพแวดล้อมหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีข้อค้นพบคือ หอพักส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในบริเวณเงียบสงบ ปลอดภัย ห่างไกลจากมลภาวะต่าง ๆ ร้อยละ 96.66 อาคารหอพักมีลักษณะเก่าทรุดโทรม ขนาดการดูแลร้อยละ 20.00 เป็นอาคารเก่าสร้างมานานหลายสิบปี มีการซ่อมแซมดูแล ร้อยละ 56.66 สภาพแวดล้อมได้รับการดูแลตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับจัดมุมพักผ่อนสำหรับนักศึกษาแต่ยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 76.66 จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดโครงสร้างทางกายภาพและการจัดสภาพแวดล้อมหอพัก นักศึกษา ยังไม่ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักศึกษา จากแนวคิดทฤษฎีการจัดหอพัก นักศึกษาในเรื่องการกำหนดลักษณะโครงสร้างทางกายภาพและการจัดสภาพแวดล้อมหอพักให้เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งตรงกับแนวคิดการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานิสิต นักศึกษาของฮีบเนอร์ (Heubner, 1983) ซึ่งได้ระบุไว้ว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพมีอิทธิพลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อมที่เป็นพื้นที่ภายนอกอาคารเช่น สภาพธรรมชาติโดยรอบอาคาร ต้นไม้และการประดับตกแต่งพื้นที่สีเขียวที่เป็นต้นไม้ ใบหญ้า จะทำให้นิสิตนักศึกษารู้สึกสบายทั้งร่างกายและจิตใจ สร้างความรู้สึกอ่อนโยน ผูกพันกับธรรมชาติ อีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญมากเช่นเดียวกันคือ อาคารสถานที่และสิ่งก่อสร้างทั้งหมดในมหาวิทยาลัย สิ่งก่อสร้างที่มีอิทธิพลมากที่สุด ได้แก่หอพักนิสิตนักศึกษา เพราะเป็นที่พักอาศัย ซึ่งนิสิตนักศึกษาต้องใช้เวลาอยู่ในหอพักมากกว่าอาคารอื่น ๆ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมหอพักให้เอื้อต่อการศึกษาและการพัฒนานิสิตนักศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญ แนวคิดดังกล่าวของฮีบเนอร์ (Heubner) สอดคล้องกับแนวคิดการจัดหอพักนักศึกษาของแพ็ควูด (Packwood, 1977) ซึ่งเป็นผู้ให้แนวคิดและผลงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดหอพักนักศึกษาไว้อย่างครอบคลุมทุก ๆ ด้าน ในส่วนที่เกี่ยวกับอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม แพ็ควูด ให้แนวคิดว่าหอพักนักศึกษาควรอยู่ในทำเลที่เหมาะสม สะดวกแก่การไปมา อยู่ใกล้สถานบันการศึกษาของนักศึกษา ไม่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมหรือโรงงานที่มีเสียงอึกทึกและมลภาวะต่าง ๆ ไม่อยู่ใกล้สถานบันเทิงเรีงมย์

ภายในบริเวณหอพักควรมีบริเวณกว้างขวางพอสมควรเพื่อให้เกิดความรู้สึกโปร่งโล่ง มีที่พักผ่อนหย่อนใจ มีพื้นที่สีเขียวของพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่เป็นธรรมชาติและได้รับการตกแต่งอย่างดี ภายในอาคารหอพักควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ปลอดภัยไม่อับทึบ แสงแดดส่องได้ นอกจากนี้ พาสคาเรลลา (Pascarella, 1985) ได้ทำการศึกษาผลของสภาพแวดล้อมที่มีต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาและเสนอผลการศึกษาว่า ตัวแปรที่มีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาสติปัญญาของนิสิตนักศึกษา คือ สภาพแวดล้อมของสถาบัน โครงสร้างและลักษณะของสถาบันเป็นตัวแปรที่สำคัญ พาสคาเรลลาระบุว่า โครงสร้างและลักษณะของสถาบันที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในสถาบันนั้น ๆ หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัย ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันคือมหาวิทยาลัยนั้น ๆ โครงสร้างและลักษณะของหอพักและสภาพแวดล้อมจึงมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา เช่นเดียวกับผลการศึกษาจากงานวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 2 ที่อาศัยอยู่ในหอพักและนอกหอพักมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ของวุฒิมล สกลเกียรติ (2524) ในด้านที่เกี่ยวกับอาคารสถานที่พบว่า ที่ตั้งและอาคารสถานที่ของหอพักที่นักศึกษาอาศัยอยู่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและผู้วิจัยสรุปประเด็นนี้ว่า อาคารสถานที่ของหอพักเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่สถาบันการศึกษาไม่ควรละเลย ควรสร้างให้เหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อสร้างสภาพที่ดี ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ให้กับผู้พักอาศัย ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏจึงควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงด้านอาคารหอพักและการจัดสภาพแวดล้อมหอพักเพื่อให้เป็นไปตามทฤษฎีและหลักการการจัดหอพักนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาหอพักได้รับการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ที่สุด

1.3 สภาพการบริหารจัดการทรัพยากรการเงิน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการทรัพยากรการเงินของหอพักยังไม่มีแนวทางการบริหารเพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้หอพักมีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ และให้นักศึกษาอยู่อย่างมีความสุข สะดวกสบาย ในด้านการจัดการการเงินของหอพัก ส่วนใหญ่หอพักนักศึกษาไม่มีอิสระในการบริหารจัดการการเงิน การบริหารการเงินของหอพักนักศึกษาบริหารโดยฝ่ายการเงินของมหาวิทยาลัย ร้อยละ 76.66 โดยไม่ได้เน้นการบริหารการเงินเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพัก แหล่งเงินทุนสำหรับการบริหารจัดการหอพักนักศึกษา ได้จากเงินงบประมาณแผ่นดิน เงินนอกงบประมาณ และเงินที่เรียกเก็บจากนักศึกษาหอพัก (คนละ 1,000 บาท/ 1 ภาคเรียน) ซึ่งมีจำนวนน้อย หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่มีปัญหาด้านขาดแคลนงบประมาณสำหรับบริหารจัดการหอพักนักศึกษา เงินรายได้ของหอพักไม่เพียงพอสำหรับการบริหารจัดการหอพัก เพื่อให้มีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เนื่องจากขาดเงินทุนเพื่อสร้างห้องบริการวิชาการและจัดกิจกรรม สำหรับนักศึกษาหอพัก ปัญหาด้านการ

เงินจึงเป็นปัญหาสำคัญของการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงกั้วสอดคล้องกับผลการวิจัยของมนตรี แยมกสิกร (2542) จากงานวิจัยเรื่องรูปแบบของหอพักนักศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่พบว่า ปัญหาด้านการเงินเป็นปัญหาสำคัญในการบริหารจัดการหอพักนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยซึ่งเป็นการขาดงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมและห้องวิชาการในหอพักเพื่อพัฒนานักศึกษาและขาดงบประมาณที่จะใช้เพื่อการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ของหอพัก นอกจากนี้งานวิจัยเรื่องบทบาทของบุคลากรนิสิตนักศึกษาที่มีต่อการพัฒนานิสิต นักศึกษาหอพักของจุฬารัตน์ ทับทอง (2538) ซึ่งมีข้อค้นพบถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาหอพักนิสิต นักศึกษาที่สำคัญที่สุด คือปัญหาด้านงบประมาณ

1.4 สภาพการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาหอพัก ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาทั้งในและนอกหอพักมีการจัดอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพัก อยู่ในระดับน้อย ตัวอย่างเช่นกิจกรรมนำเสนอผลงานจากความสามารถพิเศษ หรือการนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจของนักศึกษา ($\bar{X} = 2.45$) กิจกรรมแข่งขันสร้างเว็บไซต์ ($\bar{X} = 2.07$) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการรายงานผลการประชุมสัมมนาเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาระบบหอพักในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2547 ณ โรงแรมเอเชีย ราชเทวี กรุงเทพฯ รายงานผลในที่ประชุมดังกล่าว กล่าวถึงประเด็นการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาหอพักในสถาบันอุดมศึกษาว่า ยังมีไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนานิสิต นักศึกษา หอพักและนิสิต นักศึกษาหอพักเข้าร่วมกิจกรรมน้อย ส่วนใหญ่นักศึกษาเลือกจะเข้าร่วมเฉพาะบาง กิจกรรม (นักศึกษาร้อยละ 63.4 เข้าร่วมกิจกรรมบางประเภทเท่านั้น) ประเด็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษานี้ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530) กล่าวสนับสนุนการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาหอพักว่า หอพักนักศึกษาควรจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษา ให้มีการละเล่น การกีฬา ความสนุกสนานเพลิดเพลิน กิจกรรมเพื่อฝึกความเป็นผู้นำ การพัฒนาด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ลักษณะนิสัย กิริยามารยาท การจัดกิจกรรมอาจใช้เวลาช่วง 20.00 – 21.00น. หรือวันเสาร์เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ

2. รูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การอภิปรายผลการวิจัยในหัวข้อนี้ ได้นำข้อค้นพบจากการศึกษารูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มาอภิปรายตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 **วัตถุประสงค์การจัดหอพักนักศึกษา** การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จากผลการวิจัยได้มีวัตถุประสงค์การจัดหอพักนักศึกษา ดังนี้ 1) จัดที่พักสำหรับนักศึกษาให้ได้อยู่อย่างมีความสุข สะดวกสบาย และมีความปลอดภัย 2) จัดห้องบริการวิชาการ พร้อมทั้งวัสดุอุปกรณ์เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในหอพักและสนับสนุนให้การเรียนรู้เป็นวัฒนธรรมของหอพักนักศึกษา 3) ฝึกการอยู่ร่วมกันให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม 4) ดูแลและปรับพฤติกรรมของนักศึกษาให้เกิดความถูกต้องเหมาะสม ดั่งงาม 5) พัฒนานักศึกษาด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์และสังคม เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เพื่อเป็นพลเมืองดีของสังคม

วัตถุประสงค์ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับพันธกิจการจัดหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้หอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีพันธกิจคือ จัดที่พักให้นักศึกษาอยู่อย่างมีความสุข สะดวกสบาย มีความปลอดภัย และสนับสนุนส่งเสริมให้หอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการหอพักเพื่อ พัฒนานิสิตนักศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งกำหนดวิสัยทัศน์การจัดการหอพักสำหรับนิสิต นักศึกษาไว้ ดังนี้ 1. หอพักนิสิตนักศึกษาเป็นแหล่งพักอาศัยที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกตามความ จำเป็นมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการศึกษาและการเรียนรู้ร่วมกันของนิสิตนักศึกษา 2. หอพักนิสิต นักศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญทางการศึกษาที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพและ จริยธรรมของนิสิตนักศึกษา 3. หอพักนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นหอพักที่มี มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้ คือ 1. เพื่อเป็นแหล่งพัก อาศัยที่มีคุณภาพ มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาเล่าเรียนอย่างมีความสุข 2. เพื่อ ส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ประกอบด้วย ความรู้คู่คุณธรรม ตลอดจนมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่สมบูรณ์ตามปณิธานของสถาบันและ ตามสาขาวิชาชีพ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจและ วัตถุประสงค์ การจัดหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเท็กซัส The university of Texas (Austin) ซึ่งเป็นหอพักมหาวิทยาลัยอีกแห่งหนึ่งของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีชื่อเสียงด้านการบริการจัดการ หอพัก เพื่อพัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัยเท็กซัสมีวิสัยทัศน์การจัดการหอพักนักศึกษา ดังนี้ หอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยเท็กซัสมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งสร้างคุณภาพของหอพักและบริการอาหารที่มีคุณ ภาพด้วยจิตวิญญาณแบบมืออาชีพ พันธกิจของหอพักแห่งนี้คือหอพักของมหาวิทยาลัยส่งเสริม การเป็นศูนย์ศึกษาและอาศัยสำหรับนักศึกษาหอพัก ด้วยการจัดให้มีสิ่งต่างๆ ที่ดีงามได้แก่ ความ สะอาด สะดวกสบายและการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างดียิ่ง การบริการอาหารที่มีคุณภาพ

การเก็บค่าที่พักที่เหมาะสม มีโปรแกรมการพัฒนาเพื่อส่งเสริมวิชาชีพและความเจริญของนักศึกษา มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพกับชุมชน วัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยเท็กซัส คือ การให้การศึกษาระดับปริญญาตรีและการพัฒนานักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การจัดหอพักมิได้มีเป้าหมายเพียงเพื่อให้เป็นสถานที่สำหรับกินอยู่หลับนอนเท่านั้น แต่ยังเปิดโอกาสให้นักศึกษามีประสบการณ์ในเรื่อง ความสำคัญของการเป็นชุมชนและให้มีความรู้สึกสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งตรงกับแนวคิดการจัดหอพักเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันและมีการเรียนรู้เป็นทีม การจัดโปรแกรมต่าง ๆ ในหอพักสำหรับนักศึกษาเพื่อส่งเสริมประสบการณ์จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาประสบความสำเร็จสำหรับการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย

(<http://www.utexas.edu/student/housing/residence>).

2.2 การจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาหอพัก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกหอพักสามารถจัดเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาในหอพักอย่างหลากหลายรูปแบบ คือกิจกรรมเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น กิจกรรมเรียนรู้เพื่อให้และเรียนรู้เพื่อรับการเรียนรู้ตามอัธยาศัยซึ่งเป็นวิถีทางการพัฒนานักศึกษาหอพักทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้มากที่สุด โดยเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้หอพักนักศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และนักศึกษาหอพักเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาความสามารถเฉพาะบุคคลหรือการเพิ่มศักยภาพให้บุคคล การทำกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกคนในหอพักซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พูดคุยเรื่องที่สนใจตรงกันเชิญผู้รู้มาบรรยายให้กลุ่มฟัง (Shared Vision) นำไปสู่การค้นหาความรู้ที่ตนเองสนใจเพิ่มเติมจากสื่อประเภทต่างๆ เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ฟังวิทยุ ติดตามรายการทางโทรทัศน์ การสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต ศึกษาจากแหล่งความรู้จริง กิจกรรมลักษณะนี้เป็นทั้งการศึกษาด้วยตนเอง การศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้เป็นทีม และร่วมกันทำงานเป็นทีมเมื่อมีโอกาสจะมีการรวมตัวกันสร้างสรรค์ผลงานร่วมกันเป็นการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ซึ่งต้องอาศัยการทำงานที่เป็นระบบจากการคิดและความเข้าใจ เช่น ขั้นตอนการส่งผลงานจากการคิดด้วยกัน เข้าแสดงประกวดในงานต่างๆ ตัวอย่างเช่น นักศึกษาหอพักสนใจเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี คิดสร้างสรรค์รูปแบบกระทงใบตองในรูปแบบใหม่ๆ เข้าร่วมประกวดกับหน่วยงานในท้องถิ่น หรือนักศึกษาที่สนใจเรื่องการรณรงค์เพื่อสังคม คิดหารูปแบบผลิตสื่อสร้างสรรค์ เพื่อนำไปรณรงค์ชาวบ้าน เรื่องการลด

ปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชน กิจกรรมดังกล่าวนับได้ว่าเป็นการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันและการมีความคิดที่เป็นระบบผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกหอพัก ซึ่งนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของหอพักนักศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นการทำให้การเรียนรู้เป็นค่านิยมในหอพัก ซึ่งนักศึกษาหอพักได้รับโอกาสเพิ่มพูนทักษะและคุณค่าในตนเอง เกิดความสนใจสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ตลอดจนมีการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น คือเพื่อนในหอพักและเรียนรู้ร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างประโยชน์ให้สังคม ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมของแอสติน (Astin, 1996) ซึ่งทำการศึกษเกี่ยวกับกรมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา โดยทำการศึกษาระยะยาวตั้งแต่ นักศึกษาเข้าเรียนชั้นปีที่ 1 – ชั้นปีที่ 4 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของนักศึกษามีความสำคัญและมีผลสูงในการพัฒนานักศึกษา ทั้งด้านสติปัญญา จิตใจ การมีส่วนร่วม 3 รูปแบบมีผลมากที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมทางวิชาการ การมีส่วนร่วมกับอาจารย์ การมีส่วนร่วมกับกลุ่มเพื่อน ปริมาณการร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการพัฒนานักศึกษาทุกๆด้าน ทั้งด้านการศึกษาและส่วนตัว ซึ่งกลุ่มเพื่อนส่วนใหญ่จะมีบทบาทนอกชั้นเรียน ผลการศึกษาดังกล่าวของแอสติน สอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาของชิกเกอร์ริง (Chickering, 1993) ซึ่งระบุว่ากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนิสิตนักศึกษานั้นเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งซึ่งจะช่วยให้นิสิต นักศึกษาได้พัฒนาตนเองได้ด้านจิตสังคมเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นด้านที่ชิกเกอร์ริงให้ความสำคัญมาก ทั้งนี้เนื่องจากการทำกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาเป็นโอกาสอย่างหนึ่งที่จะทำให้ได้เรียนรู้ถึงการทำงานตามความสนใจและความถนัดของตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็น ในขณะที่เดียวกันก็ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่นเป็นการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันวิธีการหนึ่งอีกทั้งยังเป็นการเผชิญกับปัญหาและเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งปัญหาของตนเองและปัญหาของทีม ซึ่งลักษณะดังกล่าวทั้งหมดตรงกับหลักสำคัญ 5 ประการของ องค์กรแห่งการเรียนรู้ของเซงเก้ (Senge ,1990) แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการจัดกิจกรรมนักศึกษาหอพักของมหาวิทยาลัยอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกาที่ทุกหอพักจะมีการวางแผนการจัดกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมวิชาการต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อพัฒนานักศึกษาหอพัก โปรแกรมกิจกรรมทางวิชาการจัดให้เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่างๆ เช่น สุขภาพอนามัย ความสุขสมบูรณ์ ความปลอดภัย คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยอินเดียนาจะมีการเสนอโปรแกรมกิจกรรมต่างๆ ด้วยเช่น โปรแกรมด้านสังคมและการพัฒนาชุมชน ความรู้เรื่องการเฉลิมฉลองในเทศกาลต่างๆ การใช้ประโยชน์จากห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ กรรมการหอพักแต่ละตึกมีส่วนร่วมการจัดโปรแกรมต่างๆ ด้วย นักศึกษาหอพักทุกคนจะได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการนำเสนอ

โครงการและเข้าร่วม กิจกรรมการวางแผนการจัดโปรแกรมต่างๆที่นักศึกษาหอพักมีความสนใจด้วยตนเอง (<http://www.indiana.edu/willkie/wra/netscape/uitsn.htm>) นอกจากนี้ยังมีข้อค้นพบเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาโดยการเข้าร่วมในกิจกรรมซึ่งกรกช อัดตวิริยะนุภาพ (2540) ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานครข้อค้นพบจากการวิจัยดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาที่พักอยู่หอพัก ของมหาวิทยาลัย พบว่านิสิตนักศึกษาที่พักอยู่หอพักมีคะแนนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิสิตนักศึกษามากที่สุดคืออยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก เหตุผลที่สำคัญคือนิสิตนักศึกษาที่พักอยู่หอพักมหาวิทยาลัย ซึ่งส่วนมากหอพักจะอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัย นิสิตนักศึกษาจึงไม่ต้องกังวลเรื่องการกลับบ้านค่ำมืด หรือการเสียเวลาเดินทางกลับที่พัก เหตุผลอีกข้อหนึ่งคือนักศึกษาที่พักหอพักของมหาวิทยาลัยมีกลุ่มเพื่อนที่พักด้วยกัน จึงมีความสุขสนุกสนานที่จะทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ ข้อค้นพบที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือนิสิตนักศึกษาที่พักอยู่หอพักของมหาวิทยาลัยมีคะแนนการพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีคุณภาพมากที่สุด อยู่ในระดับมีการพัฒนามาก ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการที่นิสิตนักศึกษาพักอยู่หอพักของมหาวิทยาลัย โดยผู้ที่พักอยู่หอพักของมหาวิทยาลัยจะต้องรู้จักปรับตัว วางตัวให้เหมาะสม รู้จักสนิทสนมกับเพื่อนมากขึ้น มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมส่วนรวมของหอพักและของมหาวิทยาลัยมากกว่านิสิตนักศึกษาที่เดินทางไปกลับ กิจกรรมนอกหอพักนักศึกษาที่จัดโดยมีส่วนร่วมด้วยหน่วยงานองค์กรกลุ่มต่างๆ ในสังคมท้องถิ่น เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาหอพักอีกลักษณะหนึ่งที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลายมาตรากำหนดแนวทางให้ชุมชนสังคม องค์กรในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย ดังตัวอย่างเช่นมาตรา 8 กำหนดไว้ชัดเจนให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างพอเพียง มาตรา 9 ข้อ 5 และข้อ 6 ให้มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ในสังคมมาใช้จัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถนำมาปรับเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมนักศึกษาหอพักร่วมกับชุมชนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพักในลักษณะของความร่วมมือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้และทักษะซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี

2.3 การจัดการด้านบุคลากรหอพัก ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรประจำหอพักควรมีตำแหน่งต่อไปนี้ คณะกรรมการหอพัก แม่บ้านประจำหอพัก อาจารย์ที่ปรึกษาหอพัก เจ้าหน้าที่ธุรการ ภารโรง คนสวนและยาม โดยมีแนวทางการจัดการที่สำคัญเพื่อสนับสนุนให้หอพักนักศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือควรจัดบุคลากรหอพักเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่ฝ่ายดูแลความเป็นอยู่ของนักศึกษาและฝ่ายสนับสนุนการจัดห้องบริการวิชาการ การจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษารวมถึงการจัดให้อาจารย์ของมหาวิทยาลัยเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพักโดยการกำหนดเป็นโปรแกรมกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องบุคลากรเพื่อพัฒนานักศึกษาหอพักของแพ็ควูด (Packwood, 1977) ได้เสนอว่า หอพักอาจขอความร่วมมือให้อาจารย์ในสถานศึกษานั้นๆ มามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สำคัญของหอพักเป็นครั้งคราว โดยทางหอพักจัดโปรแกรมที่ยืดหยุ่นได้และเพิ่มเงินเดือนเป็นพิเศษหรือค่าตอบแทนให้กับอาจารย์ที่มาร่วมโครงการนี้เพื่อดึงดูดให้อาจารย์ที่มีความสามารถและสนใจในงานด้านหอพักนักศึกษามาร่วมงานมากขึ้น ส่วนเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบงานต่างๆ ในหอพัก เช่น ฝ่ายอาคารสถานที่ ธุรการ สวัสดิการ ควรเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์เป็นผู้มีธรรมาภิบาล มีเมตตา กรุณา พร้อมทั้งจะช่วยเหลือผู้อื่น เข้าใจผู้อื่นและมีความสามารถในการแนะนำนักศึกษาปรับตัวเข้ากับนักศึกษาได้ นอกจากนี้ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องบุคลากรหอพักของวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530) ที่เสนอว่า หอพักนิสิตนักศึกษาจะต้องมีบุคลากรหอพักเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่างๆ ให้นิสิตนักศึกษาอยู่ในหอพักอย่างมีความสุข สะดวกสบาย ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ ให้บริการด้านให้คำปรึกษาแนะแนว การทำกิจกรรม นอกจากนี้ กนกวรรณ ฉันทนะมงคล (2545) มีความคิดเห็นว่าบุคลากรหอพักเป็นฝ่ายที่จะดูแลเรื่องความเป็นอยู่ของนักศึกษาหอพักให้ได้รับความสุขสบาย อำนวยความสะดวกในทุกเรื่องและจัดโครงการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาหอพักเป็นการจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ประจำหอพักและดูแลนักศึกษาช่วงนอกเวลาราชการ วันหยุด เพื่อเป็นตัวกลางระหว่างผู้ปกครองและมหาวิทยาลัยในการดูแลนักศึกษาทั้งยามปกติและยามเจ็บป่วยหรือมีปัญหาในด้านอื่น ส่วนผลการวิจัยที่พบว่าบุคลากรหอพักต้องมีคุณสมบัติด้านความรู้เรื่องการพัฒนา นักศึกษา มีความรับผิดชอบ ปรับตัวเข้ากับนักศึกษาได้นั้น สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการจัดหอพักนักศึกษาให้เป็นศูนย์ศึกษาอาศัยและเื้อ้อาหาร ซึ่งกำหนดแนวทางการจัดบุคลากรหอพักไว้ว่า บุคลากรหอพักควรแยกเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายดูแลด้านกายภาพและความเป็นอยู่อยู่กับฝ่ายพัฒนาและให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษา สัดส่วนของบุคลากรดูแลด้านกายภาพและความเป็นอยู่ต่อจำนวนนิสิตนักศึกษาควรเป็น 1:300 สัดส่วนของบุคลากรด้านพัฒนานักศึกษาและให้คำปรึกษาควรเป็น 1:100 บุคลากร

ดังกล่าวจะต้องเป็นบุคคลที่มีวุฒิภาวะ มีความรับผิดชอบสูง ตลอดจนได้รับความเชื่อถือจากนิสิต นักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยต้องจัดการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลนักศึกษาหอพักให้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาแนวคิดและความมุ่งหมายของการจัดบริหารหอพักอย่างจริงจังและต่อเนื่อง(สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา,2547)

2.4 การจัดห้องบริการวิชาการในหอพัก ผลการวิจัยพบว่าการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ควรมีการจัดห้องบริการวิชาการในหอพักเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา ดังนี้ ห้องประชุมสัมมนา ห้องคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต ห้องชมรม ห้องภูมิปัญญาท้องถิ่น ห้องดูโทรทัศน์ที่ติดตั้งระบบดาวเทียม เคเบิลทีวี ห้อง studyรวม ห้องสวดมนต์ปฏิบัติธรรม ซึ่งมีแนวทางการจัดห้องบริการวิชาการดังกล่าวโดยมีการจัดวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยอย่างเพียงพอ เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้ห้องบริการเพื่อการเรียนรู้เป็นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในหอพัก แนวความคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดเรื่ององค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ในองค์กรของมาร์ควอดท์ และเรโนลด์ (Marquardt และ Reynolds, 1994 อ้างถึงในสุกัญญา โสมวิไลกุล, 2545) ที่กำหนดว่าการสร้าง วัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กรเป็นองค์ประกอบหนึ่งนำไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ใหม่ๆ การสร้างสรรค์ การเรียนรู้จากประสบการณ์ เน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในองค์กร ดังนั้นการจัดห้องบริการวิชาการในหอพักนักศึกษาเพื่อสนับสนุนบรรยากาศการเรียนรู้ในหอพักดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นการนำไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของหอพักนักศึกษา ผลจากการวิจัยพบว่า ควรมีการจัดห้องภูมิปัญญาท้องถิ่นในหอพักนักศึกษา เพื่อเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาสู่สถาบันอุดมศึกษา โดยมีนักศึกษาเป็นตัวเชื่อมโยง ผ่านการทำกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ ห้องภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จัดขึ้นในหอพักจะช่วยส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ อาทิเช่น การเรียนรู้นอกหอพักร่วมกับชุมชนท้องถิ่น บุคลากรในท้องถิ่นซึ่งเป็นแหล่งความรู้ให้มีส่วนร่วมในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน นับได้ว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในมาตรา 7 ซึ่งกำหนดว่าในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ตลอดจนอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ มีความสามารถในการประกอบอาชีพ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ในมาตรา 8 ยังกำหนดไว้ว่า ให้สังคมมีส่วนร่วมในการศึกษาและการพัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างพอเพียง มาตรา 9 ระบุไว้ให้มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆมาใช้ในการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ และสถานประกอบการ

นอกจากนั้นการจัดห้องภูมิปัญญาท้องถิ่น นักศึกษาสามารถจัดกิจกรรมเรียนรู้เป็นทีมจากการร่วมกันศึกษาหาข้อมูลของท้องถิ่น จากการลงภาคสนามศึกษาดูงานการณ้จริง จากการสัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูล ข้อเท็จจริงมาแสดงในห้องนี้ ซึ่งจัดได้หลากหลายรูปแบบ เช่น การจัดนิทรรศการ การเก็บข้อมูลไว้ในสื่อประเภท E - Learning เช่น วิดีโอ วีซีดี สไลด์ ประเด็นสำคัญที่น่าสนใจจากผลการวิจัยอีกประเด็นหนึ่งคือ ควรมีการจัดห้องชมรมในหอพักซึ่งเป็นการจัดห้องบริการวิชาการตามความสนใจของนักศึกษา เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้มีโอกาสทำกิจกรรมกลุ่มตามความถนัด ได้แสดงความสามารถของแต่ละบุคคลและความสามารถของกลุ่ม อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการ การดำเนินงานของห้องชมรมและบริหารงานกิจกรรมของชมรม เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่มีความสนใจตรงกัน ได้รวมตัวกันใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ของตนให้ผู้อื่น ตลอดจนมีกิจกรรมสร้างความเชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่นด้วยกิจกรรมเรียนรู้นอกหอพัก อาทิเช่น ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมกลุ่มกันศึกษาสภาพน้ำเสียของแม่น้ำลำคลอง และสร้างกิจกรรมเสวนากับชาวบ้านเพื่อทราบสาเหตุและเรียนรู้ร่วมกันเพื่อแก้ปัญหา แนวความคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดเรื่ององค์การแห่งการเรียนรู้จากการสัมภาษณ์ ดร.มาลี ธรรมศิริ ถึงแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพัก ซึ่งเสนอแนวคิดว่าการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพักควรเน้นการมีกิจกรรมกลุ่มเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาหอพักได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันที่จะนำไปสู่การสร้างกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเกิดแนวคิดแนวปฏิบัติ ผลงานที่เป็นรูปธรรมใหม่ๆ อยู่เสมอ (มาลี ธรรมศิริ, สัมภาษณ์)

2.5 การปลูกฝังค่านิยมให้นักศึกษาหอพัก ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการปลูกฝังค่านิยมให้นักศึกษาหอพัก โดยมีแนวทางการปลูกฝังค่านิยมที่กระทำผ่านกิจกรรมของนักศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงและให้ซึมซับค่านิยมผ่านประสบการณ์จากเหตุการณ์จริงในสังคม รวมทั้งการจัดระบบที่ดีที่เป็นเอกลักษณ์ของสังคมในหอพักนักศึกษา เช่นระบบที่ช่วยน้องเพื่อนช่วยเพื่อน การปลูกฝังค่านิยมในลักษณะดังกล่าวเป็นแนวทางการพัฒนานักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ค่านิยมร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนานักศึกษาโดยจัดหอพักแบบศูนย์ศึกษาและอาศัย (Living and Learning Center) ซึ่ง วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530) กล่าวถึงการปลูกฝังค่านิยมให้นักศึกษาในหอพักแบบศูนย์ศึกษาและอาศัยว่าเป็นการจัด หอพักที่เน้นเรื่องความเป็นระเบียบ ความสะอาดสวยงาม การมี รสนิยมที่ดี ปลูกฝังค่านิยมที่ดีเรื่องระเบียบกฎเกณฑ์ที่ทุกคนต้องเคารพ เน้นเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบ นอกจากนี้แนวทางการปลูกฝังค่านิยมให้นักศึกษาหอพักจาก

ผลการวิจัยครั้งนี้ ยัง สอดคล้องกับแนวทางการปลูกฝังค่านิยมที่ดีของหอพักมหาวิทยาลัยอินเดียนา ซึ่งเน้นเรื่องการเคารพสิทธิของผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการไม่ส่งเสียงดังในหอพักนักศึกษา เนื่องจากหอพัก นักศึกษามหาวิทยาลัยอินเดียนา มีนโยบายส่งเสริมให้นักศึกษาทุกคนในหอพักใช้เวลาในหอพักสำหรับพักผ่อนหลับนอน และศึกษาวิชาการโดยไม่ถูกรบกวนจากเสียงดัง หอพักจึงมีนโยบายกำหนดช่วงเวลาไม่ใช้เสียง และให้หอพักมีบรรยากาศเงียบสงบตลอด 24 ชั่วโมง ในช่วงการสอบปลายภาคเรียน ทุกๆ ชั้นในหอพักให้นักศึกษาที่พักอยู่ลงคะแนนว่าจะกำหนดให้เวลาใดเป็นชั่วโมงเงียบสงบในหอพักของตน ซึ่งช่วงเวลานั้น เมื่อนักศึกษาทุกคนเข้าห้องพักของตนทุกคนจะไม่มีเสียงใดๆ เล็ดลอดออกมาจากห้องพักซึ่งทุกคนต้องเคารพสิทธิส่วนบุคคล ไม่ทำเสียงรบกวนผู้อื่นเป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ดีและฝึกทักษะในการเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะ (<http://www.indiana.edu/willkie/wra/netscape/uitsn.htm>)

3. กลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

การอภิปรายผลการวิจัยในหัวข้อนี้ได้ นำข้อค้นพบจากการศึกษากลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มาอภิปรายตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

3.1 กลยุทธ์ส่งเสริมให้นักศึกษาหอพักจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ทั้งในและนอกหอพัก ผลการวิจัยพบว่า มีกลวิธีดังนี้ 1) ให้นักศึกษาหอพักมีส่วนร่วมการวางแผนจัดกิจกรรมและลงมือจัดกิจกรรมทุกขั้นตอนด้วยตนเอง ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถ 2) ประสานงานกับหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพักอย่างหลากหลาย 3) ส่งเสริมความคิดและความเข้าใจในระบบการจัดกิจกรรม โดยกำหนดแผนงานการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ ทั้งในและนอกหอพักอย่างต่อเนื่องตลอดปี โดยนักศึกษามีส่วนร่วมกัน ประชุมวางแผน กำหนดวันทำกิจกรรมต่างๆ เป็นประจำทุกสัปดาห์ ทุกเดือน ทุกภาคเรียน เช่น วันปลูกต้นไม้ วันกีฬา วันสอนคอมพิวเตอร์ วันจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ 4) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมของกลุ่มที่สนใจตรงกัน ปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวางแผนจัดกิจกรรมร่วมกัน เพื่อได้ผลงานใหม่ ๆ (innovation) หรือส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรวมไปถึงค่านิยมที่ดี 5) สนับสนุนการจัดกิจกรรมเชิงรุก คือกิจกรรมที่นักศึกษาเป็นผู้ให้ ได้แก่ การให้ความรู้ ให้บริการกลุ่มต่างๆ ในชุมชน เช่น แม่บ้าน คนชรา เด็กด้อยโอกาสทำโครงการศึกษาและ การแก้ปัญหาให้ชุมชนรวมทั้งงานอาสาสมัครร่วมกับหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ โดยเน้นการทำงานเป็นทีมที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบของนักศึกษารวมถึงการรู้จักแก้ไขปัญหาร่วมกัน 6) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเรียนรู้ตามแนวคิดการปฏิรูปการศึกษา คือ ให้นักศึกษาหอพักทุกคนมีโอกาสทำกิจกรรมการเรียนรู้ตาม

อัยาศัย เรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การเรียนรู้ต่อเนื่อง การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น 7) จัดอบรมให้ความรู้ประสบการณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในช่วงวันหยุดโดยเชิญวิทยากรของท้องถิ่นเข้ามาบรรยายตามความสนใจของนักศึกษาหรือพานักศึกษาออกไปศึกษาแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างฐานข้อมูลให้ท้องถิ่นทำเว็บไซต์เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น 8) ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเพื่อให้นักศึกษาหอพักมีโอกาสช่วยงานของแต่ละหน่วยงาน เช่น ช่วยเก็บข้อมูลทำวิจัยให้อาจารย์และหน่วยงานของมหาวิทยาลัย สัมครทำงาน T. A. วันเสาร์-อาทิตย์ ช่วยเหลืองานการจัดประชุมสัมมนาของมหาวิทยาลัย 9) การจัดกิจกรรมทุกประเภททั้งในและนอกหอพัก มุ่งเน้นให้เป็นกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ควบคู่กันไป แม้แต่กิจกรรมบันเทิง (Edutainment) เช่น การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์นักศึกษาได้เรียนรู้เรื่องการทำงานเป็นทีม ความเสียสละอดทน ความมีมนุษยสัมพันธ์ 8) จัดกิจกรรมชมรมต่างๆ ในหอพักเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความสามารถ ความถนัด 9)การจัดกิจกรรมทุกครั้งมุ่งเน้นจัดอย่างบูรณาการให้นักศึกษาทุกวิชาเอก นำความรู้ ทักษะและความสามารถมาประยุกต์ใช้ให้มากที่สุด 10)จัดให้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งโดยนักศึกษาเป็นผู้ประเมินร่วมกัน ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการพัฒนานิสิตนักศึกษาของซิคเคอริง (Chickering ,1993) ได้เสนอไว้ว่า ในระหว่างที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยนักศึกษาทุกคนควรได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน ทั้งนี้ซึ่งการทำกิจกรรมในเวลาว่างของนักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการพัฒนารทุกด้านอย่างครบถ้วนและจะกลายเป็นประสบการณ์ที่มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ได้ตลอดชีวิตและเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตนเกิดความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ การทำกิจกรรมแต่ละครั้งจะทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตนเองและเรียนรู้ผู้อื่นไปพร้อมกัน ส่งผลให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนและนอกจากนั้นผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมของแอสติน (Astin,1984) ซึ่งระบุว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกประเภทของนักศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองอย่างมาก เนื่องจากการทำกิจกรรมเป็นโอกาสที่ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงการทำงานตามความสนใจ และความถนัดของตนเองได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักการแสดงความคิดเห็นในขณะเดียวกันได้มีโอกาสรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้เผชิญกับปัญหาและเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองและร่วมกัน แก้ปัญหากับบุคคลอื่น ซึ่งตรงกับหลักการสำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้เรื่องการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน และการแสดงความสามารถเฉพาะตน ตลอดจนการทำงานอย่างเป็นระบบ การมีโลกทัศน์ร่วมกัน

3.2 กลยุทธ์การจัดการด้านบุคลากรหอพัก จากผลการวิจัยพบว่า มีกลยุทธ์ดังนี้ 1) จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เรื่องการจัดหอพักเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ แก่บุคลากรหอพักทุกตำแหน่งหน้าที่ให้เกิดความเข้าใจตรงกัน 2) ปรับบทบาทบุคลากรฝ่ายบริหารจัดการหอพักจากการเป็นผู้ควบคุมดูแล ผู้กำหนด ทิศทาง ผู้ตัดสินใจเปลี่ยนเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือ ผู้แนะนำ ร่วมออกแบบระบบการเรียนรู้โดยการจัดประชุมสัมมนาให้ความเข้าใจตรงกันและลงสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง 3) กำหนดคุณสมบัติของบุคลากรโดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถมีใจรักการทำงานเชิงสนับสนุน มีความรู้หลายมิติ เช่น พนักงานทำความสะอาดที่มีความรู้เรื่องการจัดสวน ดอกไม้ ยามที่มีความรู้เรื่องงานช่างและงานซ่อมแซม เจ้าหน้าที่ธุรการที่มีความรู้และทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ และกีฬาบางประเภท 4) เน้นการรับบุคลากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าทำงานเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ชุมชนท้องถิ่นของนักศึกษา 5) มีการชักจูงใจอาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ให้มาช่วยงานกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพัก เช่น ให้ความดีความชอบหรือค่าตอบแทนพิเศษ 6) สนับสนุนส่งเสริมให้อาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัย มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพัก 7) จัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรของหอพักอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อประสิทธิภาพในการทำงานส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาหอพัก

ข้อค้นพบดังกล่าว ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรหอพักซึ่งได้แก่นักศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่หอพัก แนวทางกลยุทธ์ในการมีส่วนร่วมเป็นการสร้างความร่วมมือจากภายในซึ่งเริ่มต้นด้วยการประชุมสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และยึดหลักที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมถึงบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในท้องถิ่น มาให้ความรู้ประสบการณ์แก่นักศึกษา ช่วยเหลือร่วมมือการทำกิจกรรมนอกหอพักในหลากหลายรูปแบบ ดังนั้นการจัดการด้านบุคลากรหอพักให้มีส่วนร่วม จึงเป็นแนวทางกลยุทธ์ที่สำคัญในการดำเนินงานทุกส่วนของหอพักนักศึกษาซึ่งแนวคิดนี้มีความสอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการหอพักเพื่อพัฒนานักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) ซึ่งกำหนดแนวทางการบริหารจัดการหอพักนิสิตนักศึกษา ด้านบุคลากรอย่างชัดเจน หอพักนิสิตนักศึกษาต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรหอพักโดยกำหนดตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรทุกฝ่าย รวมทั้งความรู้ ความสามารถ ในการสนับสนุนความเป็นอยู่ของนักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนานักศึกษาหอพักอย่างจริงจังและต่อเนื่อง นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องการรับรู้เรื่องบุคลากรหอพักและการใช้ชีวิตในหอพักของนักศึกษา หอพัก ซึ่งทำวิจัยโดย มอร์ฟีและเอ็ดดี้ (Morphy and Eddy, 1997) ซึ่งผล

การศึกษาพบว่านักศึกษาหอพักส่วนมากมีความคิดเห็นว่าคุณค่าหอพักทุกคนที่มีส่วนร่วมสนับสนุนความเป็นอยู่และการพัฒนานักศึกษาหอพักเป็นเรื่องสำคัญ การให้ความรู้และการฝึกอบรมบุคลากรหอพักอย่างเหมาะสมและพอเพียง สามารถช่วยการพัฒนานักศึกษาหอพักให้มีคุณภาพดีขึ้นมาก ดังนั้นการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องสร้างกลยุทธ์การจัดการด้านบุคลากรหอพักซึ่งให้ความสำคัญเรื่องความร่วมมือของบุคลากรทุกระดับ ทุกหน้าที่และทุกฝ่ายของหอพักและของมหาวิทยาลัยมาร่วมสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันปรับกรอบและระบบการคิด เรียนรู้จากกันและกัน ร่วมกันเรียนรู้เพื่อการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการร่วมมือกันสนับสนุนให้นักศึกษาหอพัก ได้มีโอกาสแสดงความใฝ่รู้และความสามารถพิเศษอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนานักศึกษาหอพักจากการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

3.3 กลยุทธ์สนับสนุนโครงการร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อการพัฒนาหอพักนักศึกษา ซึ่งมีกลวิธีดังนี้ 1) สร้างอาคารหอพักใหม่ที่มีการวางแบบแปลนเพื่อให้ได้ประโยชน์ใช้สอยเป็นที่พักอาศัยที่สะดวกสบายและมีพื้นที่ทำกิจกรรมหลากหลายในอาคารเช่น สร้างบริการวิชาการ ห้องทำกิจกรรมชมรม โดยสร้างรวมกันไว้ในชั้นใดชั้นหนึ่งของอาคาร พื้นที่ว่างตรงกลางของอาคารสร้างลานอเนกประสงค์สำหรับเล่นกีฬา จัดประชุมกลุ่มเพื่อส่งเสริมกิจกรรมของนักศึกษา 2) จัดผังการใช้พื้นที่รอบอาคารหอพักอย่างได้สัดส่วนครบถ้วน ได้แก่ บริเวณพื้นที่สีเขียวของต้นไม้ พื้นที่ว่างโต๊ะเก้าอี้นั่งทำการบ้านพักผ่อนและทำกิจกรรม ลานอเนกประสงค์ ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีการประเมินการเปลี่ยนแปลงของพาสคาเรลลา (Pascarella,1985) ซึ่งกล่าวถึงตัวแปรที่มีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของนักศึกษาที่สำคัญประการหนึ่งคือ โครงสร้างและลักษณะของสถาบันซึ่งมีอิทธิพลโดยตรงต่อการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในสถาบันนั้น ๆ มีอิทธิพลทางตรงต่อสภาพแวดล้อมของสถาบัน มีอิทธิพลทางอ้อมต่อคุณภาพด้านความพยายามของนักศึกษาผ่านทางการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในสังคม และสภาพแวดล้อมของสถาบันนอกจากนี้ฮีบเนอร์ (Heabner,1983) เสนอแนวคิดเรื่องอาคารสถานที่ในสถาบันการศึกษาว่าสิ่งก่อสร้างที่มีอิทธิพลมากที่สุดในสถาบันการศึกษาได้แก่หอพักนักศึกษา เพราะเป็นที่พักอาศัยซึ่งนักศึกษาจะต้องใช้เวลาอยู่ในหอพักมากกว่าอาคารอื่น ๆ ของสถาบัน การจัดการด้านอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการศึกษาและการพัฒนาทางด้านจิตใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม ของนักศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ สภาพอาคารสถานที่ที่มีความหลากหลายจะเป็นที่พึงพอใจของนักศึกษาส่วนมาก เช่น หอพักที่มีมุมต่าง ๆ ให้เลือกพักผ่อน และทำกิจกรรมอย่างหลากหลายในเวลาว่างมีศูนย์ต่างๆ ให้เลือกเข้าไปทำกิจกรรมและพบปะเพื่อฝูงในสถานการณ์

ที่แตกต่างในพื้นที่ใช้สอยที่หลากหลายในอาคารหอพัก เช่น เรียนรู้ด้วยกันในห้องอินเทอร์เน็ต พบปะพูดคุยกันในห้องซักรีด ออกกำลังกายและสังสรรค์ด้วยกัน ดังนั้นกลยุทธ์การร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อพัฒนาหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ของนักศึกษาจึงเป็นกลยุทธ์สนับสนุนให้หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และสอดคล้องกับรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. **วิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ** จากการวิจัยเพื่อนำเสนอรูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดังที่ได้สรุปผลและอภิปรายผลข้างต้นแล้วนั้น พบว่าปัจจุบันผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่เริ่มให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการจัดหอพักนักศึกษาและสนใจการแก้ปัญหาเรื่องที่พักของนักศึกษา เช่น มีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ การจัดทำโครงการความร่วมมือสร้างที่พักสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏระหว่างภาคีกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ ความร่วมมือกับองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ หอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏ นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่สร้างความร่วมมือกับหอพักเอกชนเพื่อให้หอพักเอกชนนำรูปแบบวิธีการจัดหอพักที่มีคุณภาพไปปฏิบัติจริง ความเคลื่อนไหวเหล่านี้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงแนวโน้ม การเห็นความสำคัญของการใช้หอพักนักศึกษาเป็นสถานที่เพื่อพัฒนานักศึกษา ดังนั้นในการนำรูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไปใช้ให้บังเกิดผล ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏในการให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นในการพัฒนาหอพักนักศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และมีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันระหว่างบุคลากรทุกระดับที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหอพักของมหาวิทยาลัย มีความมุ่งมั่นตรงกันที่จะสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้และทำให้การเรียนรู้เป็นวัฒนธรรมในหอพักนักศึกษา
2. **การสร้างความชัดเจนและความร่วมมือ** ในการนำรูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไปใช้ จะต้องมีความชัดเจนในหลายๆ ด้านได้แก่ ความชัดเจนในด้านงบประมาณสำหรับการจัดหอพักนักศึกษา และความชัดเจนในด้านจุดมุ่งหมายของการจัดหอพักนักศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งจุดมุ่งหมายดังกล่าวเป็น

ปัจจัยสำคัญที่จะนำมาซึ่งความชัดเจนเรื่องอื่นๆ ได้แก่ความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานหลักในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบ ดูแลการจัดหอพัก ความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการจัดหอพักนักศึกษาเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ความชัดเจนในระบบงาน การบริหารจัดการหอพัก ซึ่งต้องมีความแน่นอน ยึดมั่นในแนวทางที่วางไว้ไปสู่การปฏิบัติ

ส่วนการสร้างความร่วมมือนั้น เนื่องจากปัจจุบันกระแสทางสังคมมีบทบาทในการรายงานความเป็นไปของเยาวชนและรวมไปถึงการตรวจสอบบทบาทหน้าที่ของสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่มีภารกิจหลักในการพัฒนาเยาวชนของชาติเพื่อให้สังคมได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเก่ง ดี มีความสุข ออกไปรับใช้ประเทศชาติ ประกอบด้วยกฎหมาย ด้านการศึกษาและยุทธศาสตร์จังหวัดที่มุ่งเน้นความร่วมมือของทุกหน่วยงานในสังคม ในการจัดการศึกษา การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย การสร้างความร่วมมือจึงเป็นสิ่งสำคัญในการนำรูปแบบการจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไปใช้ได้แก่ การสร้างความร่วมมือภายในมหาวิทยาลัย ความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับตั้งแต่ผู้บริหารสูงสุด จนถึงบุคลากรระดับล่าง ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัย การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกได้แก่ หน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลมหาวิทยาลัยราชภัฏ หน่วยงานในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเป็นแหล่งจัดหาเงินทุนและวัสดุอุปกรณ์ ที่สำคัญคือ การได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาหอพัก เพื่อสร้างบรรยากาศให้หอพักเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานการจัดหอพักนักศึกษา มีความคล่องตัวเป็นผลไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไปดังนี้

ควรนำรูปแบบและกลยุทธ์การจัดหอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไปปรับใช้กับสภาพปัจจุบันเท่าที่ทำได้มากที่สุดและติดตามผลในกรณีที่ยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ทั้งระบบ